

หนังสือเล่มนี้เรียบเรียงตามจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2557
ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

รหัสวิชา 3100-0101

กลศาสตร์วิศวกรรม

ENGINEERING MECHANICS

(STATICS)

เอกชัย รัตนโน

บทที่ 1 กลศาสตร์	11
1.1 กลศาสตร์ (Mechanics)	12
1.2 แนวคิดพื้นฐานสถิตยศาสตร์ (Statics Basic of Concepts)	13
1.3 ระบบหน่วยและการวัด (Unit System and Measurement)	14
1.4 กำอุปสรรค (Prefixes)	17
1.5 เลขนัยสำคัญ (Significant Figures)	18
1.6 กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน (Newton's Laws of Motion)	19
1.7 กฎของความโน้มถ่วง (Law of Gravitation)	20
1.8 น้ำหนัก (Weight)	20
สรุปบทเรียน	23
แบบฝึกหัดบทที่ 1	24
บทที่ 2 แรง	27
2.1 แรง (Force)	28
2.2 สเกลาร์และเวกเตอร์ (Scalar and Vector)	28
2.3 การดำเนินการของเวกเตอร์เบื้องต้น (Vector Operatio Basic)	29
2.4 กฎของไซน์และโคไซน์ (Law of Sine and Cosine)	32
2.5 เวกเตอร์ในระบบพิกัดฉาก (Cartesian System of Vector)	35
2.6 เวกเตอร์หนึ่งหน่วย (Unit Vector)	41
2.7 เวกเตอร์บอกตำแหน่ง (Position Vector)	47
2.8 การคูณเวกเตอร์ด้วยเวกเตอร์ผลลัพธ์เป็นปริมาณสเกลาร์ (Dot Product)	51
2.9 ผลลัพธ์ของระบบแรงหลายแรง (System of Force Resultants)	56
สรุปบทเรียน	67
แบบฝึกหัดบทที่ 2	71

บทที่ 3 โมเมนต์	91
3.1 โมเมนต์ (Moment)	92
3.2 การคูณเวกเตอร์ด้วยเวกเตอร์ผลลัพธ์เป็นปริมาณเวกเตอร์ (Cross Product)	94
3.3 โมเมนต์ของแรงโดยเวกเตอร์ (Moment of Force-Vector)	97
3.4 โมเมนต์ของแรงรอบแกนระบุ (Moment of Force About a Specified Axis)	102
3.5 โมเมนต์ของแรงคู่ควบ (Moment of Force a Couple)	106
สรุปทฤษฎี	110
แบบฝึกหัดบทที่ 3	113
บทที่ 4 สมดุลของแรง	125
4.1 สมดุล (Equilibrium)	126
4.2 สมดุลของระบบแรงในระนาบ (Coplanar Force Systems Equilibrium)	126
4.3 สมดุลของระบบแรงใน 3 มิติ (Three-Dimensional Force Systems Equilibrium)	130
สรุปทฤษฎี	137
แบบฝึกหัดบทที่ 4	138
บทที่ 5 จุดศูนย์กลางถ่วงและจุดเซนทรอยด์	145
5.1 จุดศูนย์กลางถ่วงและจุดเซนทรอยด์ (Center of Gravity and Centroid)	146
5.2 วัตถุประกอบ (Composite Bodies)	156
5.3 ทฤษฎีของ Pappus (Theorems of Pappus)	160
5.4 แรงดันของไหล (Fluid Pressure)	162
สรุปทฤษฎี	166
แบบฝึกหัดบทที่ 5	168
บทที่ 6 โมเมนต์ความเฉื่อย	177
6.1 โมเมนต์ความเฉื่อย (Moment of Inertia)	178
6.2 โมเมนต์ความเฉื่อยพื้นที่ประกอบ (Moment of Inertia for Composite Area)	185
6.3 ผลคูณความเฉื่อยของพื้นที่ (Product of Inertia of Areas)	188

6.4 โมเมนต์ความเฉื่อยของพื้นที่รอบแกนที่หมุนเอียง (Moment of Inertia for an Area about Inclined Axes)	192
สรุปบทเรียน	199
แบบฝึกหัดบทที่ 6	201
บทที่ 7 สมดุลของโครงสร้างและเครื่องจักรกล	207
7.1 โครงข้อหมุน (Truss)	208
7.2 วิธีจุดต่อ (Method of Joints)	216
7.3 วิธีภาคตัด (Method of Section)	222
7.4 โครงสร้างเครื่องจักรกล (Machines)	225
สรุปบทเรียน	230
แบบฝึกหัดบทที่ 7	233
บทที่ 8 ความเสียดทาน	237
8.1 ความเสียดทาน (Friction)	238
8.2 ความเสียดทานแห้ง (Dry Friction)	238
8.3 ลิ่ม (Wedges)	242
8.4 สกรูเกลียวสี่เหลี่ยมจัตุรัส (Square-Threaded Screws)	244
8.5 สายพานแบน (Flat Belts)	247
8.6 แรงเสียดทานในเจอร์นัลแบร์ริง (Frictional Forces on Journal Bearings)	249
สรุปบทเรียน	252
แบบฝึกหัดบทที่ 8	254
เฉลยแบบฝึกหัด	259
ภาคผนวก ก. คณิตศาสตร์ (Mathematical)	275
ภาคผนวก ข. ระบบหน่วย (Unit Systems)	281
ภาคผนวก ค. คุณสมบัติทางเรขาคณิตของเส้นและองค์ประกอบของพื้นที่ ..	285
บรรณานุกรม	287